

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อจะเปรียบเทียบการประกอบอาชีพของบัณฑิต และ บัณฑิตเกียรตินิยม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยพิจารณา รวม และแยกแต่ละคณะ นอกจากนี้ ยังหาความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพของบัณฑิตจุฬาฯ ในทัศนะของตนเอง และ ผู้บังคับบัญชา

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดการประกอบอาชีพนิกมาตราส่วนประเมินค่า สำหรับบัณฑิตจุฬาฯ และผู้บังคับบัญชา โดยครอบคลุมถึงการประกอบอาชีพ 2 ด้าน รวม 53 ข้อความ คือ ความรู้ความสามารถทางวิชาการ 15 ข้อความ และบุคลิกภาพที่เสริมความรู้ความสามารถทาง วิชาการ 38 ข้อความ สำหรับฉบับของบัณฑิตจุฬาฯ ผู้วิจัยได้เพิ่มสถานภาพของผู้ตอบด้วย

หลังจากนั้น ได้ส่งแบบวัดการประกอบอาชีพนี้ไปยังบัณฑิตและบัณฑิตเกียรตินิยม ที่ สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาบัณฑิต ปีการศึกษา 2511, 2512, 2513 และ 2514 จากคณะครุศาสตร์ อักษรศาสตร์ นิเทศศาสตร์ รัฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี วิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ ที่ประกอบอาชีพในกรุงเทพมหานครและนนทบุรี รวม 280 คน และผู้บังคับบัญชา 280 คน ผู้วิจัยได้รับแบบวัดการประกอบอาชีพที่ตรงตามที่ต้องการคืนจากบัณฑิตจุฬาฯ 188 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 67.14 จากผู้บังคับบัญชา 173 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 61.79 นำแบบวัดการประกอบอาชีพมาตรวจให้คะแนน เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการประกอบอาชีพของบัณฑิตและบัณฑิตเกียรตินิยม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งในทัศนะ ของตนเองและผู้บังคับบัญชา โดยการทดสอบค่า t (t -tests) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย การประกอบอาชีพของบัณฑิตและบัณฑิตเกียรตินิยมของแต่ละคณะ โดยใช้ เคอะ มานน์-วิทนี ยู เทสต์ (The Mann-Whitney U-tests) และคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง คะแนนการประกอบอาชีพของบัณฑิตจุฬาฯ ในทัศนะของตนเองและผู้บังคับบัญชา โดยใช้ สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Coefficient of Correlation)

ชอกนพบ

1. ในทัศนะของตนเอง บัณฑิตและบัณฑิตศึกษานิยม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีบุคลิกภาพที่เสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการ และการประกอบอาชีพโดยส่วนรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 นอกจากนี้ความรู้ความสามารถทางวิชาการ เกี่ยวกับความปรารถนาที่จะรับความก้าวหน้าทางวิชาการ เกี่ยวกับอาชีพที่ปฏิบัติอยู่ และความสามารถในการเรียนรู้งานได้อย่างรวดเร็ว ที่บัณฑิตศึกษานิยมมีมากกว่าบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในด้านบุคลิกภาพที่เสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการ บัณฑิตศึกษานิยมมีความอดทน และอดกลั้นเมื่อประสบสิ่งไม่พึงพอใจ น้อยกว่าบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .10 และบัณฑิตศึกษานิยมตั้งใจทำงานซึ่งได้รับมอบหมายให้ เป็นหน้าที่ของตนโดยซื่อสัตย์สุจริต มากกว่าบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .10

2. ในทัศนะของตนเอง บัณฑิตและบัณฑิตศึกษานิยมของคณะ ครุศาสตร์ อักษรศาสตร์ นิเทศศาสตร์ รัฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี วิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีบุคลิกภาพที่เสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการ และการประกอบอาชีพโดยส่วนรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

3. ในทัศนะของผู้บังคับบัญชา บัณฑิตและบัณฑิตศึกษานิยม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ บุคลิกภาพที่เสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการ และการประกอบอาชีพโดยส่วนรวม แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดข้อในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ พบว่า บัณฑิตศึกษานิยมสามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและได้ผลดีกว่าบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และบัณฑิตศึกษานิยมปรารถนาที่จะรับความก้าวหน้าทางวิชาการ เกี่ยวกับอาชีพที่ปฏิบัติอยู่ มากกว่าบัณฑิตอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .10 ส่วนบุคลิกภาพที่เสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการ บัณฑิตศึกษานิยมสามารถตัดสินใจปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วไม่ลังเล มีลักษณะท่าทางในทันทีโน้มน้าว

จิตใจผู้อื่นให้เกิดศรัทธา เลื่อมใสและปฏิบัติตาม ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้อื่นพิจารณาการปฏิบัติงานของตนเสมอ มากกว่าบัณฑิตอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .10

4. ในทัศนะของผู้บังคับบัญชา บัณฑิตเกียรตินิยมจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ และการประกอบอาชีพโดยส่วนรวมสูงกว่าบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .025 และ .05 ต่ำกว่ากับ ส่วนบัณฑิตและบัณฑิตเกียรตินิยม จากคณะครุศาสตร์ อักษรศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี ตลอดจน วิทยาศาสตร์ มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ บุคลิกภาพที่เสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการ และการประกอบอาชีพโดยส่วนรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

5. การคำนวณหาความสัมพันธ์ พบว่า

5.1 ความคิดเห็นของบัณฑิตเกียรตินิยม และของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการประกอบอาชีพของบัณฑิตเกียรตินิยม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .10

5.2 ความคิดเห็นของบัณฑิตจุฬาฯ และของผู้บังคับบัญชา ที่มีต่อการประกอบอาชีพของบัณฑิตจุฬาฯ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .10

5.3 ความคิดเห็นของบัณฑิต และผู้บังคับบัญชา ที่มีต่อการประกอบอาชีพของบัณฑิต ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

นอกจากข้อค้นพบดังกล่าว 5 ข้อแล้ว จากการวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบอีกว่า ในทัศนะของตนเอง และในทัศนะของผู้บังคับบัญชา บัณฑิตจุฬาฯ มีความรู้ความสามารถทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง มีบุคลิกภาพที่เสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการอยู่ในระดับมีมาก ผลการประกอบอาชีพของบัณฑิตอยู่ในระดับประสบความสำเร็จปานกลาง และของบัณฑิตเกียรตินิยมอยู่ในระดับประสบความสำเร็จมาก

การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้ได้ทั้งข้อค้นพบที่ยอมรับสมมติฐาน และปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัยที่วางไว้ ข้อค้นพบที่ยอมรับสมมติฐาน คือ

1. ในทัศนะของผู้บังคับบัญชา บัณฑิต เกียรตินิยมคณะวิศวกรรมศาสตร์ ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมากกว่าบัณฑิต

2. คะแนนการประกอบอาชีพของบัณฑิต เกียรตินิยม ในทัศนะของตนเองและในทัศนะของผู้บังคับบัญชามีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .10

3. คะแนนการประกอบอาชีพของบัณฑิตจุฬาฯ ในทัศนะของตนเองและในทัศนะของผู้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .10

ข้อค้นพบที่ปฏิเสธสมมติฐาน คือ

1. ในทัศนะของตนเอง บัณฑิตและบัณฑิต เกียรตินิยม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน และของคณะครุศาสตร์ อักษรศาสตร์ นิเทศศาสตร์ รัฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี วิทยาศาสตร์ และ วิศวกรรมศาสตร์ ก็เช่นเดียวกัน

2. ในทัศนะของผู้บังคับบัญชา บัณฑิตและบัณฑิต เกียรตินิยม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน และของคณะครุศาสตร์ อักษรศาสตร์ นิเทศศาสตร์ รัฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี วิทยาศาสตร์ ก็เช่นเดียวกัน

3. คะแนนการประกอบอาชีพของบัณฑิต ในทัศนะของตนเอง และในทัศนะของผู้บังคับบัญชา ไม่มีความสัมพันธ์กัน

จากการศึกษาเกี่ยวกับการไต่ปริญญษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บัณฑิต เกียรตินิยมมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่าบัณฑิต แต่เมื่อออกไปประกอบอาชีพในสังคมแล้ว จากผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตและบัณฑิต เกียรตินิยมประสบผลในการประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน ที่เป็นดังนี้ อาจเนื่องมาจาก

1. ระยะเวลาที่ออกไปประกอบอาชีพ ยังอยู่ในระยะสั้น บัณฑิตและบัณฑิต เกียรตินิยม อาจจะยังอยู่ในระยะที่ปรับตัวให้เข้ากับสภาพของงานที่หาอยู่ จึงทำให้ในระยะแรกนี้ ทั้งบัณฑิต

และบัณฑิต เกียรตินิยมไม่มีความแตกต่างกัน แต่ถ้าวทำต่อไป อาจมีความแตกต่างกันได้

2. บัณฑิต เกียรตินิยมในขณะที่ศึกษาอยู่ อาจมีความขยันหมั่นเพียร ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน มีความรู้ดี แต่เมื่อออกไปประกอบอาชีพจริง การมีความรู้ความสามารถอย่างเกียวนั้น อาจไม่เพียงพอ อาจจะต้องมีความสามารถด้านอื่น ๆ และมีองค์ประกอบอื่นอีกมาก

3. บัณฑิตบางคนอาจจะมีสติปัญญาดี แต่ในขณะที่ศึกษาอยู่นั้น อาจมีอุปสรรคมาอย่างที่ทำให้ผลการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร เช่น ฐานะทางครอบครัว แต่มีความสามารถในการประกอบอาชีพดี ฉะนั้นเมื่อออกไปประกอบอาชีพจริง จึงมีผลไม่แตกต่างจากบัณฑิต เกียรตินิยม

4. ขณะที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย บัณฑิต เกียรตินิยมอาจมีความสนใจเรียนในทุก ๆ วิชา แต่บัณฑิตอาจจะสนใจเรียนเฉพาะวิชาที่ชอบ ฉะนั้น เวลาที่ออกไปประกอบอาชีพ ทั้งบัณฑิตและบัณฑิต เกียรตินิยมอาจจะได้ประกอบอาชีพในสิ่งที่ตนเองชอบและถนัด จึงทำให้ผลการประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน

5. การวัดและประเมินผลการเรียน ส่วนมากจะวัดผลหนักไปทางความรู้ด้านเนื้อหาวิชา แต่เมื่อออกไปประกอบอาชีพจริง จะต้องมิตั้งความรู้ความสามารถ ความสนใจ และมีบุคลิกภาพที่ดีด้วย

เหตุผลดังกล่าวข้างต้น อาจเป็นสาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้บัณฑิตและบัณฑิต เกียรตินิยม มีผลการประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ จากการวิจัยยังพบว่า โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ทั้งในทัศนะของบัณฑิตจุฬา ฯ และในทัศนะของผู้บังคับบัญชา บัณฑิตจุฬา ฯ มีความรู้ความสามารถทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง เช่น ความรู้ด้านทฤษฎีเกี่ยวกับอาชีพที่ปฏิบัติอยู่ ความรู้ด้านปฏิบัติเกี่ยวกับอาชีพที่ปฏิบัติอยู่ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากหลักสูตรของคณะต่าง ๆ แล้วเห็นว่า แต่ละคณะได้ให้ความรู้ในด้านเหล่านั้นแล้ว แต่อาจจะเป็นไปได้ในแง่ที่ว่าบัณฑิตจุฬา ฯ ยังมีความเข้าใจในวิชาความรู้ที่เรียนไปไม่ลึกซึ้งพอ หรืออาจใช้ความรู้ความสามารถยังไม่เต็มที่ หรือความรู้ที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยอาจจะไม่ตรงกับงานที่บัณฑิตจุฬา ฯ ออกไปประกอบอาชีพจริง ๆ มหาวิทยาลัยควรจะได้อภิปรายว่า หลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันสอดคล้องกับงานที่บัณฑิตจุฬา ฯ ออกไปประกอบอาชีพจริง ๆ หรือไม่ เพื่อว่ามหาวิทยาลัยจะได้ผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

สำหรับการมีผลงานพิเศษ เช่นการวิจัย เขียนตำรา หรืออย่างอื่น ที่บัณฑิตจุฬา ฯ มีน้อยหรือ
เกือบไม่มีเลย อาจเป็นเพราะว่าระยะเวลาในการประกอบอาชีพยังน้อยไป แต่บัณฑิตจุฬา ฯ
ก็มีความปรารถนาที่จะรับความก้าวหน้าทางวิชาการ เกี่ยวกับอาชีพที่ปฏิบัติอยู่มาก

ส่วนบุคลิกภาพที่เสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการ บัณฑิตจุฬา ฯ และผู้บังคับ-
บัญชาเห็นว่า บัณฑิตจุฬา ฯ อยู่ในระดับดีมาก แต่มีบุคลิกภาพบางอย่างยังอยู่ในระดับปาน
กลาง เช่น ความสามารถที่จะควบคุมสภาพการณ์ฉุกเฉินได้อย่างฉลวค มีความอดทนและอดกลั้น
เมื่อประสบสิ่งไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหวง่าย การใช้เวลาว่าง
ให้เป็นประโยชน์ต่ออาชีพ ชอบริเริ่มกิจการต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่ออาชีพ และสนใจ
เข้าร่วมประชุมเสมอ และแสดงความคิดเห็นที่แยบคายแลกเปลี่ยนความรู้กัน สำหรับความ
สนใจเข้าร่วมประชุมเสมอ และแสดงความคิดเห็นที่แยบคายแลกเปลี่ยนความรู้กัน บัณฑิตจุฬา ฯ
บางคนกล่าวว่า ส่วนใหญ่เมื่อเวลาเข้าประชุมไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น และในสถานที่
ทำงานบางแห่งไม่มีการประชุม

เมื่อพิจารณาการประกอบอาชีพโดยส่วนรวมแล้ว ทั้งในทัศนะของบัณฑิตจุฬา ฯ และ
ในทัศนะของผู้บังคับบัญชา ผลการประกอบอาชีพของบัณฑิตอยู่ในระดับประสบความสำเร็จ
ปานกลาง และของบัณฑิตเกียรตินิยมอยู่ในระดับประสบความสำเร็จมาก

ผู้วิจัยเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรจะได้ปรับปรุงการวัดและประเมินผลผู้ที่จะเป็นบัณฑิต
จุฬา ฯ หลาย ๆ ด้าน ไม่เพียงแต่สัมฤทธิ์ผลทางด้านการเรียนอย่างเดียว และควรจะได้
พิจารณาปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนนโยบายการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของ
สังคมไทยจริง ๆ

ขอเสนอแนะสำหรับผู้สนใจจะทำการศึกษาท่านดังนี้

1. เปรียบเทียบการประกอบอาชีพระหว่างบัณฑิตชายและบัณฑิตหญิง
2. เปรียบเทียบการประกอบอาชีพระหว่างบัณฑิตและบัณฑิต เกียรตินิยมที่เป็น
ข้าราชการ เฉพาะคณะใดคณะหนึ่ง
3. เปรียบเทียบการประกอบอาชีพระหว่างบัณฑิตและบัณฑิต เกียรตินิยม ที่ทำงาน
เอกชน เฉพาะคณะใดคณะหนึ่ง

4. ตรวจสอบคุณภาพของบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าเป็นไปตามปณิธานของมหาวิทยาลัยหรือไม่

5. สำนักรวบรวมไ้งานทำของบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าตรงตามสายวิชาที่ไ้ศึกษามาหรือไม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย